

Internationaler Tag der Muttersprache

Der **Internationale Tag der Muttersprache** ist ein von der UNESCO ausgerufener Gedenktag zur „Förderung sprachlicher und kultureller Vielfalt und Mehrsprachigkeit“. Er wird seit dem Jahr 2000 jährlich am 21. Februar begangen.

Vor dem Hintergrund, dass gut die Hälfte aller weltweit gesprochenen Sprachen vom Aussterben bedroht ist, hat sich die UNESCO zum einen die Förderung von Sprachen als Zeichen der kulturellen Identität der Sprechenden auf die Fahnen geschrieben. Zum Anderen geht es ihr auch um den Fremdsprachenunterricht und Mehrsprachigkeit als Schlüssel zum gegenseitigen Verständnis und Respekt.

Pädure vergyé, pädure vergyé,
Nuroku vinyé, nuroku merzsjé,
Gĩndu bátyé bubujestyé,
Lume, cárá misjunyestyé.
Lume, cárá-j sztrájinu nosztru,
Kã-j bãjásu numá lotru,
Ná-ny furát noj numá on kuj,
Dĩn krusje lu Dimizo.
Jártã, jártã Dimizolyé,
Hã nyé jertyé lume, cárá,
Ny-áj bätut tu kum áj gĩngyit,
Lume, cárá ny-o ãnsztrãnyit.

Beás himnusz

*Zöld az erdő, zöld a hegy is,
A szerencse jön is, megy is.
Gondok kése húsunkba vág,
Képmutató lett a világ.
Egész világ ellenségünk,
Úzött tolvajokként élünk.
Nem loptunk mi csak egy szöveget
Jézus vérvő tenyeréből.
Isten, könyörülj meg nekünk,
Ne szenvedjen tovább népünk!
Megátkoztál, meg is vertél,
Őrök csavargóvá tettél.*

Közkultúránk és anyanyelvünk

A nagyvilág figyelme 2008-ban több irányból is a többnyelvűségre, a népek, kultúrák és nyelvek közötti különbségekre, a veszélyeztetett kisebbségekre és féltett nyelveikre irányul. Az ENSZ 2008-at többek között a Nyelvek Nemzetközi Événé nyilvánította, az Európai Unió pedig a Kultúrák Közötti Párbeszéd Európai Évének. Nem mehet el ezek mellett szótlánul a művelődésszervező sem.

Számunkra, magyarok számára különösen fontos, hogy az új kihívások közepette odafigyeljünk arra az égető és sürgető kényszerre, hogy minden korábbinál inkább többnyelvűvé kell válnunk. Az ENSZ és az Európai Unió elképzelései szerint is egy korszerű polgára a világnak az anyanyelvén kívül jól megérteti magát valamelyik világnyelven, részben eligazodik egy másikon, de nem teljesen idegen a számára a földrajzi hazája szerinti valamelyik kisebb szomszédos nép nyelve sem.

Mindez így igaz, de az idegennyelv csak a biztonságos anyanyelvi kompetenciával együtt tesz teljes emberré. Közeledve február 21-éhez, az Anyanyelv 8. Nemzetközi Napjához, egy futó ünneplés erejéig feledkezzünk most vissza hát anyanyelvünk határai közé! Szinte kínálkozott az elszólás, hogy: magyar anyanyelvünk határai közé...

De éppen Tolna megyében e tekintetben sem lehet az ember szűklátókörű! Bár az itt élők zöme – függetlenül attól, hogy hányféle vér folyik az ereiben – napjainkban büszkén vallja magát magyar anyanyelvűnek, ám megyénk közkultúrájának gyökerei nem kis részben német anyanyelvűek. A jövőbe pillantva pedig közös kötelességünk a beás (csekélyebb mértékben a lovári) cigány anyanyelv jelentőségét is látnunk. Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy az egykori népes szerb közösségek kisebb csoportjai itt élnek még velünk.

S lám, ebben a megyében magyar anyanyelvűként sem egyforma a kulturális hagyomány. Nagy számban érkeztek közénk sors üldözötte bukovinai székelyek, és jöttek nem kevesen a Felvidékről kitelepített magyar ajkúak is, egy kisfalunyi csoport pedig jáász tudatú köztünk.

Ezek jegyében tisztelgünk a velünk együtt élő anyanyelvek előtt, amelyek közkultúránk alapozói és építőkövei egyben! A származására is büszke *Mezei András* vallotta magyar anyanyelvéről: „...az anyanyelv a mi arcunk, s az arc nélküli nép nem maradhat fenn.” Ezzel az arccal lépünk a világba, s általa is **a párbeszéd erejével!**

nka

Nemzeti Kulturális Alap

TMÁMK HÍRLEVÉL – A Tolna Megyei Általános Művelődési Központ információs kiadványa megyei hálózaton belüli ingyenes szétterítésre. Megjelenik: a Nemzeti Kulturális Alap és a Tolna Megyei Önkormányzat támogatásával júniust-júliust kivéve minden hó 20-áig, 500 példányban. Szerkesztik: a TMÁMK munkatársai. Felelős kiadó: Dr. Say István igazgató.

◆ KRÓNKA ◆ KRÓNKA ◆ KRÓNKA ◆

A Tolna Megyei Általános Művelődési Központ és a Filharmónia Dél-dunántúli Kht. Ifjúsági hangversenysorozatának 2007/2008-as évadbeli második koncertjére január 14. és 18. között került sor Tolna megye tizenegy településén (Bátaszék, Bonyhád, Dombóvár, Dunaföldvár, Gyöngyös, Hódmezővásárhely, Madocsa, Paks, Simontornya, Szekszárd és Tamási). A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara Magánének Tanszékének hallgatói Kodály Zoltán Hány János című daljátékából adtak keresztmetszetet az összességében mintegy háromezer-kétszáz közép- és általános iskolás diákból verbuválódó közönségnek. Az előadások magyarázó és összekötő moderátora Ivasivka Máttyás pécsi karnagy, tanár volt.

A Magyar Kultúra Napja Tolna megyei központi rendezvényeire a Tolna Megyei Általános Művelődési Központ, valamint a helyi Berze Nagy Ilona Városi Könyvtár és a Városi Művelődési Központ társrendezésében került sor Dunaföldváron január 22-én.

A programok a Városi Könyvtárban kezdődtek. Legelőször 16 órakor leleplezték Csepeli István helyi fafaragó népi iparművész Sámán című alkotását, amely ettől a naptól a Könyvtár előterében az egész város közkinccse lett. Tóth Ildikó versmondását követően a zsűfólasig megteint intézmény látogatói számára a szobrot dr. Füzes Endre néprajzkutató adta át.

A leleplezés után továbbra is a Könyvtár maradt a helyszín. A következő programhoz hangulatot Szabó Szabolcs fiatal költő és Kovács Attila sámsándobos teremtetek. Csepeli István szobrától ez vezetett át a folyosógaléria új kiállításához, amelynek hamisítatlan belső-ázsiai milióvel idézték meg az ómagyar kultúra sajátosságait is. Az alkotó az immár 10 éve hazánkban letelepedett Purevjav Batmyagmar mongol festőművész. A megnyitó beszédet Karáth Imre operatőr, a távoli ország jó ismerője mondta. A programok ezt követően a Városi Művelődési Központban folytatódtak.

A következő esemény arra utalt, hogy a 2008. évi Magyar Kultúra Napja egyben a Magyarországi Reneszánsz Év megnyitása is volt. A rendezők és a város polgármester asszonya az intézmény kistermébe invitálták reneszánsz fogadásra a nap vendégeit. Itt a reneszánsz ízeket reneszánsz módra Faddi Varga János királyi főszakács (e címnek 10 éve birtokosa) kínálta családja tagjaival együtt.

19 órától a Művelődési Központ nagytermében az ünnepség csúcspontja a Fiala tehetségek koncertje következett. Köszöntőt a Megyei Közgyűlés Művelődési Bizottságának elnökeként dr. Say István, a Tolna Megyei Általános Művelődési Központ igazgatója mondott. Ezt követően Tóth Emese zongorán, Lipták Ildikó fuvolán, Németh Zsombor pedig hegedűn igazolta tehetségét. Többek között Bartók, Kodály, Bihari János és Weiner Leó művei csendültek föl. A zeneszámok sorát versekkel és dalokkal egészítette ki Regényi Júlia, aki József Attilát és Nagy Lászlót is a műsorba idézte.

A rendezvény keretében Pataki Dezső, a Művelődési Központ igazgatója adta át a „Dunaföldvár Kultúrájáért” díjakat a 2008-ban arra érdemeseknek: Raffainé Kókány Judit könyvtárosnak, az irodalmi kávéházi esték háziasszonyának, illetve Kiss Éva keramikus iparművésznek, gimnáziumi tanárnak.

A Kistérségi Közkincs Kerekasztalok közül a tamási és a paksi tartottak januárban ülést. A tamási kistérségbeliek 10-én Gyöngyösön találkoztak. A két fő napirend Majnai Klára helyi művelődésház-igazgató tájékoztatója, majd Dr. Csíder Sándor docens közösségfejlesztési előadása volt. A másik kistérségben 30-án Pakson jöttek össze, ahol először Hajdú János paksi polgármester fejlesztési előadása, majd Kuti Imréné Lívia gyöngyösi intézményvezető és alpolgármester Leader-akciócsoportról szóló tájékoztatója hangzott el. Az előadásokat mindkét helyen érdemi szakmai tanácskozás és információcsere követte, illetve a közös érdekeket és lehetőségeket egyeztetették.

**Tolna Megyei
Általános Művelődési
Központ
7100 Szekszárd,
Szent István tér 11-13.**

Dr. Say István igazgató

fszt. 40. szoba * telefon: (74) 505-600/147 * fax: (74) 505-661
* mobil: (20) 549-2154 * e-mail: sisti@tmamk.hu

Bajszné Kiss Magdolna (TIOK)

fszt. 40. szoba * telefon: (74) 505-600/146 * fax: (74) 505-661
* mobil: (30) 530-3657 * e-mail: bajszkm@tmamk.hu

Komjáthiné Horváth Ágnes

fszt. 40. szoba * telefon: (74) 505-600/146 * fax: (74) 505-661
* mobil: (20) 946-5617 * e-mail: komi@tmamk.hu

**Tamási Területi Iroda
7090 Tamási,
Nyírfa sor 15.**

Czink Judit

mobil: (30) 983-2049 * e-mail: czinkjudit@freemail.hu

**Dombóvári Területi Iroda
7200 Dombóvár,
Bezerédj u. 14.**

Szentkirályi Krisztina

mobil: (20) 265-7144 * e-mail: szentkiralyi@tmamk.hu

**Tolna Megyei
Diáksport Tanács
Szekszárd,
Szent István tér 11-13.**

Földesi Gyula

II. em. 210. * telefon/fax: (74) 505-661 * mobil: (20) 463-1401 * e-mail: gyuszi60@tmamk.hu

AZ ANYANYELV 8. NEMZETKÖZI NAPJA TOLNA MEGYÉBEN

2008. február 21-én, csütörtökön

13 órakor
DÖBRÖKÖZÖN
az Általános Iskolában

„A magyar nyelv dicsérete”

KOVÁCS GÁBOR
előadóművész

zenés, verses műsora
anyanyelvünk szépségéről

15 órakor
TAMÁSIBAN
a Városi Könyvtárban

**A beás nyelv
jelene és jövője**

(A nyelvhasználat aktuális kérdései
a nyelv hagyomány tükrében)

Előadó:

ORSÓS ANNA
nyelvész, műfordító

17 órakor
NAGYMÁNYOKON
a Könyvtár klubtermében

**Die Vielfalt der
ungarndeutschen Kultur
und sprachlichen Erbe**

(Cikloer Traditionen in Publikationen)

Vortrag von Frau

TERÉZIA RÓNAI
ungarndeutsche Leiterin

FILHARMÓNIA TOLNA MEGYEI IFJÚSÁGI HANGVERSENYSOROZAT

A Tolna Megyei Általános Művelődési Központ és a Filharmónia Dél-Dunántúli Kht.
ifjúsági hangversenysorozatának évadbeli utolsó koncertjére 2008. február 25. és 29. között kerül sor, amikor

a Pécsi Szimfonieta „TÁNCOK”

címmel ad hangversenyt a következő időpontokban és helyszíneken:

február 25. hétfő

8.45 **Hőgyész**, Művelődési Ház
11.00 **Gyöng**, Tolnai Lajos Gimnázium
13.00 **Tamási**, Művelődési Központ

február 26. kedd

10.00 **Bátaszék**, Művelődési Központ
13.00 **Bátaszék**, Művelődési Központ

február 27. szerda

10.00 **Simontornya**, Művelődési Ház
14.00 **Dunaföldvár**, Művelődési Központ
16.00 **Paks**, Művelődési Központ

február 28. csütörtök

9.00 **Dombóvár**, Művelődési Központ
13.00 **Bonyhád**, Művelődési Központ

február 29. péntek

10.00 **Madocsa**, Művelődési Ház
12.30 **Szekszárd**, Garay János Gimnázium

Tájékoztatás: Czink Judit 30/9832-049
(Intézményünk a hangversenyévad zárása után megkezdi
a 2008/2009-es sorozat szervezését.)

★ TOLNA MEGYEI „LISZT FERENC” KÓRUSTALÁLKOZÓ ★

A Tolna Megyei Általános Művelődési Központ szervezésében 2008-ban immár a
IX. Tolna Megyei Liszt Ferenc Kórustalálkozó

rendezvényére kerül sor **2008. április 12-én**, szombaton **Tamásiban**, a Városi Művelődési Központban.

A kórustalálkozó nem verseny, nem minősítő, megrendezésével az a célunk, hogy a megyében működő kórusok évről-évre bemutatkozhatnak a közönségnek, megmutathassák tudásukat egymásnak és a zsűrinek, szakmai fejlődésükhöz, továbblépésükhöz segítséget kapjanak.

A kórusokat értékelő zsűri tagjai:

Hollerung Gábor - a Budapesti Akadémiai Kórustársaság vezető karna-

gya, a Budapesti Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar zeneigazgatója, a Honvéd Együttes zeneigazgatója, a Jeruzsálemi Szimfonikus Zenekar vendégkarmestere; **Kertész Attila** – a Pécsi Tudományegyetem docense, a Bartók Béla Leánykar, a Pécsi Ifjúsági Vegyeskar vezetője, Liszt-díjas, Bartók-díjas, KÓTA-díjas karnagy; **Lakner Tamás** a Pécsi Tudományegyetem Zeneművészeti Intézetének

adjunktusa, a Pécsi Bartók Béla Férfi karnagy, a Bach Énekegyüttes karnagy, a Székiáltó Együttes vezetője.

A kórusok fellépését és a szakmai értékelést megyei kórusbál követi, ahol a kórusok elmélyíthetik szakmai és baráti kapcsolataikat.

Bővebb információ kérhető Czink Judittól a 30/9832-049-es telefonszámon.

* TOLNA MEGYEI MÁRCIUSI KÖZMŰVELŐDÉSI TALLÓZÓ *

2008. március 1-21. – TAMÁSI
Berta László természetfotós kiállítása: Ázsia arcai

Helyszín: Művelődési Központ
Információ: ☎ 74-471-105

2008. március 1. – SZEKSZÁRD

Az Alisca Brass Band koncertje

Helyszín: Babits Művelődési Ház
Információ: ☎ 74/529-610

2008. március 1. – SZEKSZÁRD

Luzsicza Árpád kiállításának megnyitója

Helyszín: Művészetek Háza
Információ: ☎ 74/511-247

2008. március 4. – SZEKSZÁRD

Oroszi Cecília klasszikus gitár koncertje

Helyszín: Művészetek Háza
Információ: ☎ 74/511-247

2008. március 5. – DOMBÓVÁR

Dobszerda Regionális Ütőstalálkozó

Helyszín: Művelődési Ház
Információ: ☎ 74/566-011

2008. március 6-8. – DOMBÓVÁR

TIE Eszperantó Találkozó

Helyszín: Művelődési Ház
Információ: ☎ 74/566-011

2008. március 7. – BONYHÁD

Elvámolt nászéjszaka (Fogi Színház)

Helyszín: Művelődési Központ
Információ: ☎ 74/451-455

2008. március 11. – SZEKSZÁRD

Gulliver gyermekszínház (Pinokkió bérlet)

Helyszín: Babits Művelődési Ház
Információ: ☎ 74/529-610

2008. március 11. – SZEKSZÁRD

Husek Rezső koncertje

Helyszín: Művészetek Háza
Információ: ☎ 74/511-247

2008. március 12. – BÁTASZÉK

Néprajzi hagyományok: Húsvét

Rajzkiállítás (április 12-ig)

Helyszín: Városi Könyvtár
Információ: ☎ 74/493-176

2008. március 16. – BÁTASZÉK

Passiójáték

Helyszín: Római katolikus templom
Információ: ☎ 74/591-022

2008. március 18. – SZEKSZÁRD

Tavaszköszöntő koncert

Helyszín: Művészetek Háza
Információ: ☎ 74/511-247

2008. március 18. – BONYHÁD

Szépség és szörnyeteg (Nektár Gyermekszínház)

Helyszín: Művelődési Központ
Információ: ☎ 74/451-455

2008. március 19. – TOLNA

III. Tolna Megyei Fuvolás Találkozó

Helyszín: Fusz János Zeneiskola
Információ: ☎ 74/443-125

2008. március 27. – SZEKSZÁRD

A Pannon Filharmónikusok és a Pécsi Egyetemi Kórus koncertje

Helyszín: Művészetek Háza
Információ: ☎ 74/511-247

2008. március 28. – TAMÁSI

Stekly Zsuzsa tűzzománc kiállítása

(április 20-ig)
Helyszín: Művelődési Központ
Információ: ☎ 74-471-105

2008. március 29. – BONYHÁD

„Tavaszcímű”

Tolna Megyei Gyermekek- és Ifjúsági Néptáncfesztivál

Helyszín: Művelődési Központ
Információ: ☎ 74/451-455

Előadássorozat szülőknél Alsónyéken a Kultúrházban

Március 1. 18 óra: **Részképesség-zavarok korai felismerése fejlesztő pedagógia**

Előadó: **Fetzer Györgyi** gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, terapeuta

Március 8. 18 óra: **Egészséges életmód kialakítása a családban – egészségvédelem**

Előadó: **Dr. Hangayné Paksi Éva** egészségnevelő, személyiségfejlesztő

Március 29. 18 óra: **Megváltozott a gyermekem! – pszichológia**

Előadó: **Bénde Ferencné** pszichológus, gyermekvédelmi szakértő

Információ: *Kovács Anita* (Alsónyék) 20/471-3243, *Bajszné Kiss Magdolna* (TMÁMK) 30/530-3657

Közös kiadványban szerepelnek a nyugdíjasok a dombóvári kistérségben

Sikeresen pályázott a Naki Faluszépítő Egyesület, Hagyományörző és Nyugdíjas Klub a Nemzeti Civil Alap-program Civil Önszerveződés Területi és Szakmai Együttműködés Kollégiuma pályázati kiírására. A pályázat célja a dombóvári kistérség nyugdíjas szervezetei közt már négy éve sikeresen működő kapcsolat továbbfejlesztése volt. A klubvezetők meghatározott időközönként mindig más és más településen tartanak vezetői összejövetelt, bemutatják működésüket egymásnak, ötletbörzét tartanak, és közös programokat szerveznek. A Dombóvár és Környéke Többcéltű Kistérségi Társulás által koordinált együttműködés keretében a kistérségben működő 11 nyugdíjas szervezet egy közös kiadványban való megjelenésre pályázott. A képekkel illusztrált *Korhatár felett – határok nélkül* című színes, 500 példányban elkészülő kiadványban minden szervezet bemutathatja egyesületét, annak hagyományörző tevékenységét. A kiadvány közös programtervvel bővül.

Kulturális Kiskönyv készül a Dombóvári Művelődési Műhely kezdeményezésére

2007. október 9-én Dombóvár Város Önkormányzatának kezdeményezésére megalakult helyi civil szervezetek és intézmények összefogásával a Dombóvári Művelődési Műhely. A tagok célja, hogy együtt gondolkodva, egymás programjait erősítve megismertessék a város lakosságával sokszínű kulturális kínálatukat, valamint hogy 2010-re Dombóvár olyan színvonalú programokkal rendelkezzen, melyekkel csatlakozhatnak a „Pécs 2010 – Európa Kulturális Fővárosa” című programhoz.

A Műhely működési szabályzatának elfogadását követően azonnal munkához látott, és egy Kulturális Kiskönyv elkészítésén dolgozik. Ez egy olyan információs kiadvány, melyben bemutatkoznak a Művelődési Műhely munkájában részt vállaló egyesületek, szervezetek, magánszemélyek és intézmények, valamint tartalmazza a város és a kistérség kulturális életével kapcsolatos fontosabb információkat és programokat. *(Információ: Barnáné Hurta Tünde 74/565-075)*

★ TOLNA MEGYEI „IFJÚ TUDOR” TANULMÁNYI VERSENY ★

**A Tolna Megyei
Általános Művelődési Központ
PÁLYÁZATOT HIRDET
„TOLNA MEGYE IFJÚ TUDORA”
díj elnyerésére**
Tolna megye középiskoláinak **9-10-11.
évfolyamán tanuló,**
gimnáziumi és szakközépiskolai diákok
számára a
2008-2009-es tanévre.

Feladat:

A pályázó tanulók **3 fős csapatokban** készítsenek ismeretterjesztő előadást a Tolna Megyei ÁMK által megadott témakörökből* választva. Elvárás, hogy közösen, egymással együttműködve dolgozzák ki és mutassák be előadásukat. Így szerepet kaphatnak jó verbális készséggel rendelkező fiatalok csakúgy, mint az előadást kiegészítő technika, a prezentáció területének kiemelkedő ismerői, de akár különböző művészeti ágak (pl. zene, vers- és prózamonddás stb.) képviselői. A diákoktól **komplex előadásokat** várunk. E pályázatban nemcsak a jelentkező csapatok versenyeznek egymással, hanem az őket delegáló iskolák is.

A verseny folyamata:

Az **I. fordulóban** a pályázóknak be kell nyújtaniuk írásban (kb. 3 oldal terjedelemben) a tervezett szóbeli előadás (30-35 perc) vázlatos tartalmi kivonatát, illetve ennek mellékleteként (max. 1 oldalon) a szemléltetési, demonstrációs tervet.

A **II. fordulóban** a pályázók kijelölt szakmai zsűri előtt előadják az ismeretterjesztő előadásokat.

A **III. fordulóban** a továbbjutó csapatok ismét megtartják előadásukat, több napos továbbképző táborban. Itt elsősorban a versenyzők előadókészsége, a témaválasztás érdekessége, a közönséggel való kapcsolattartás, beszédkészség alapján minősítik a diákokat (arany, ezüst, bronz). Ekkor dől el az iskolák közti verseny is.

A **IV. fordulóban** a továbbjutott *"Ifjú Tudorok"* a Tolna Megyei ÁMK szervezésében részt vesznek a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozaton, 2008 novemberében. Ezenkívül lehetőséget kapnak – közművelődési intézmények meghívására – egyéb kulturális közszereplésre.

A négy forduló minősítéseit egybevetve alakul ki a végső sorrend.

Díjazás:

„Tolna Megye Legkiválóbb Ifjú Tudora” címet a legjobb eredményt elért csapat, a „Tolna Megye Ifjú Tudora” címet további legfeljebb két csapat kaphatja meg.

Külön elismerést kap a legtöbb eredményes csapatot kiállító tanintézmény.

A díjazás összértéke 200 ezer forint.

Jelentkezési határidő: 2008. március 20.

A verseny nevezési díja:

1000 Ft/csapat (amelyről számlát állítunk ki).

Ütemezés:

Az I. forduló határideje (egyben **jelentkezési határidő**): 2008. március 20.

A II. forduló időpontja: 2008. április.

A III. forduló időpontja: 2008. május.

A IV. forduló időpontja: 2008. október - 2009. április. Eredményhirdetés időpontja: 2009. május.

*2008 aktuális témái:

Társadalomtudományok, művészetek

1. A nyelvek (többnyelvűség, veszélyeztetett nyelvek – ENSZ-év).
2. A kultúrák közötti párbeszéd (népek szokásai, interkulturális társadalmak, kisebbségek – EU-év).
3. A cserkészlet (100 éves).
4. Herbert von Karajan (100 éve született).
5. David Ojsztrah (100 éve született).
6. A reneszánsz (Magyarországi Év).
7. A Biblia (Magyar Katolikus Egyház éve).
8. A Nyugat (100 éves).
9. Naptárak és időszámítások (apropó: szökőév).
10. A pénzérmék (apropó: érmebevonások).

Alkalmazott és természettudományok

11. A közegészségügy (ENSZ-év).
12. A Föld Bolygó (UNESCO-év).
13. A burgonya (FAO-év).
14. A delfin (UNEP-év).
15. A sarkvidékek (ICSU-WMO-év).
16. A korallzátonyok (ICRI-év).
17. A béka (Amphibian Ark éve).
18. Az úrhajók (Virgin Galactic éve).
19. A feta sajt (Görögország éve).
20. Teller Ede atomfizikus (100 éve született).

(Az egymással érintkező vagy rokonítható témák közül tetszés szerint több össze is kapcsolható. Az egyes témákon belül az előadás tartalmának kapcsolódása szabad asszociáció szerint történhet, kiválasztott résztéma is feldolgozható.)

Tájékoztatás: **Czink Judit 30/9832-049**

A 2007. évi működés során tevékenységünket minden korábbinál tudatosabban, a megyeszékhelyhez képest megtervezetten főleg a falvak és a kisvárosok felé fordítottuk. Ez érvényes volt azokra a **rendezvényekre** is, amelyek évek óta hagyományosak.

Így főleg vidéki helyszíneken került megrendezésre a Bogár István emlékére rendezett **„Cinegemadár” Népdaléneklési Verseny** valamennyi elődöntője (Dunaföldvár, Tamási, Dombóvár) és a gála is (Regöly), a **Liszt Ferenc Kórustalálkozó** (Nagymányok), a **Filharmonia Ifjúsági Hangversenysorozat** előadásai (Dombóvár, Bonyhád, Bátaszék, Szekszárd, Paks, Madocsa, Dunaföldvár, Simontornya, Tamási, Hőgyész, Gyöngyös), az **Ifjú Tudor Tanulmányi Verseny** fordulói és előadásai (Alsónyék, Dombóvár, Dombori, Dunaföldvár, Dunakömlőd, Dunaszentgyörgy, Gyöngyös, Hidas, Hőgyész, Kajdacs, Kölesd, Mágocs, Nagydorog, Nagykónyi, Ozora, Paks, Pincehely, Pusztahencse, Simontornya, Szedres, Szekszárd, Tamási, Tengelic, Uzd, Várdomb), utóbbiakon keresztül a népfőiskolák segítése is.

Az év során **komolyzenei, bábszínházi és népművészeti programok tájoltatása** is megvalósult. Komolyzenei előadásra, illetve karácsonyi koncertre összesen 9 településen került sor a Szekszárdi Kamarazenekar, illetve a Kajsza Kvartett közreműködésével (Szakcs, Regöly, Medina, Alsónyék, valamint Kurd, Lengyel, Alsónána, Pálfa, Nagyszékely). Ezen települések többsége – az évente végzett közművelődési statisztika eredményei alapján – közművelődési szempontból hátrányos helyzetű település. Rendezvényeinkkel így olyan emberekhez is eljutottunk, akiknek ezek az alkalmak adták a kulturális élményhez jutás egyik ritka lehetőségét. A sióagárdi Fecske Bábcsoport országos különdíjas elő-

adásai 4 község gyermekeit örvendeztették (Sárszentlőrinc, Kajdacs, Závod, Attala). Népművészeti programok tájoltatásának keretében négy településen rendeztük meg a Tolna Megyei Népművészeti Egyesülethez tartozók többféle kiállítását (Szekszárd, Sióagárd, Paks, Dunaföldvár), továbbá a tájházakat létesítők, kezelők számára interaktív bemutatókkal egybekötött szakmai napot tartottunk (Dombóvár).

A helyi, települési döntéshozatalt és az intézményi, illetve civil tevékenységet is segíteni képes **információs tevékenységünk** megerősödött. Az adatgyűjtés és adatfeldolgozás, a személyes szakmai kontaktus mellett fontos szerep jutott a nyomtatott és elektronikus anyagoknak.

A határidő lejárta előtti részletes adatsort szolgáltatunk a kulturális tárca és a KSH számára. A **kulturális statisztikai** adatok összesítése után a korábbihoz hasonlóan készítettünk összehasonlító elemzéseket is. Ennek ismeretében szakmai segítő munkánkat tervszerűen tudtuk hátrányos helyzetű településekre fordítani.

A hagyományoknak megfelelően az év elején megjelent a megyei kulturális **rendezvény-naptár**, mely az előző években népszerű szolgáltatásnak bizonyult, és hasznosították más szakmai területek is. A rendezvény-naptár segítséget nyújtott a saját lakóhely életében történő eligazodáshoz, de a megye vagy az ország határain túlról megyénkbe érkezőknek is. A kiadvány eljutott az ország nagyszabású turisztikai vásáraitra, kiállításaira, így segítve megyénk kulturális kínálatának széleskörű megismerését.

Számos aktuális információval bővítettük intézményi **honlapunk** kulturális oldalait, ahol minden eddiginél gazdagabb, áttekinthetőbb kulturális adatokat és híreket, térségi tájékoztatást kaphatnak a lapra látogatók.

2007 szeptemberétől újra havonta megjelentettük átlag 12 oldalal és figyelemfelkeltő formában és szerkesztéssel korábban sikeres **hírlevél** újbóli első évfolyamának négy számát, és ezek keretében kialakítottuk azt a rovat- és tájékoztató rendet, amellyel megpályáztuk az NKA következő évre szóló támogatását.

Tavasszal megjelentettük **Emlékek, álmok, gondolatok** címen a **70 éves Szabadi Mihály**, népművelő-koreográfus szakmai emlékirásait tartalmazó kötetet.

Az **öntevékeny művészeti tevékenységek** segítése munkánk fontos részét képezte, a különböző művészeti ágakban a megyében működő előadók, alkotók számára bemutatkozási lehetőségeket biztosítottunk (pl. kórusok), egyes művészeti ágakban pedig az országos versenyekre történő továbbjutás lehetőségét (pl. népdaléneklés, népzene, bábozás).

Számos szereplőt megmozgató rendezvénysorozatunk voltak a már említett **„Cinegemadár” Népdaléneklési Verseny** és **Liszt Ferenc Kórustalálkozó**, továbbá a **Weöres Sándor Gyermekszínjátékos Találkozó**.

Az alkotó művészeti ágak közül az elmúlt évben a népi tárgyalkotó művészeti, népi iparművészeti terület tevékenységét is segítettük. A népművészeti egyesülettel közösen közreműködtünk a budapesti **Utazás 2007 Vásári Kiállításon**, majd a **Nemzeti Galéria** bőrműveseknek rendezett kiállításán, valamint a **Budai Várban** az augusztus 20. köré szervezett **Mesterségek Ünnepén** történő magas színvonalú megyei megjelenés előkészítésében és lebonyolításában. A **Pécsi Folknapok** rendezvénysorozatán segítő munkánk eredményeként több megyei népművész vett részt, akik többségében a megye kistérségeiről érkeztek. De a megye népművészeinek gyűjteményes kiállítása részben jóvoltunkból **or-**

szághatáron túlra is eljuthatott a felvidéki Komáromba. A minőségi színvonal garantálása és fejlesztése érdekében ez év során is került sor közösen szervezett **szakmai zsűriztetés** és ahhoz kapcsolódó kiállítás és találkozó bonyolítására.

Megerősödött tevékenységünk a **felnőttképzés területén** is. Ebben a tekintetben a közművelődési, népművészeti (szőnyegszövő: Kaposszekcső) és sportképzések, továbbképzések a kisebb, a kompetencia alapú közoktatás-fejlesztéshez, valamint a pedagógusok szerepváltásához kapcsolódó formák és tartalmak a nagyobb volument jelentették. **Szakmai konferenciáink** is megközelítőleg ebben az arányban oszlottak meg. A közművelődési szempontú alkalmak közül kiemelésre érdemes a szekszárdi Babits Művelődési Házzal és a Megyei Könyvtárral közösen szervezett „Kulturális innováció – kreatív ipar” című szakmai nap, amely a civil szervezetek munkatársait is bevonta. Közreműködtünk szakmai kutatásokban is részint megyén belül (Dombóvár, Magyarkeszi), részint megyén kívül a Sásdi kistérség területén, azon belül mindenképp Alsómocsoládon, amely Tolna megye számára is a teleházi tevékenység módszertani hálózati központjának funkcióját tölti be.

A hálózati szakmai segítő tevékenységünk fontos eleme volt az **ismeretterjesztési területen** végzett munkánk. Ennek egyik alapját a már említett **Ifjú Tudor Tanulmányi Verseny** képezte, amely középiskolások számára szervezett felmenő rendszerű vetélkedő. A két éven átívelő verseny 2006-2007-es sorozatának 4. fordulója 2006. májusában zárult, a jelenleg folyó 2007-2008-as sorozat a tavaszi fordulót követően pedig ősztől a megye számos településének kulturális és oktatási intézményeiben, népfőiskoláin zajlott-zajlik. 2007 novemberében Tolna megyében első ízben tisztelegtünk a **Magyar Tudomány Ünnepe** előtt szerve-

zetten előkészített területi sorozattal. Előadásaink zöme a középiskolás diákságnak szült (Duna-földvár, Szekszárd, Tamási, Dombóvár), akiknek a számára rangos országos és megyei előadók jóvoltából összesen 14, vegyesen természet- és társadalomtudományi témában adtunk többletet. A sorozat záró konferenciája a bukovinai székelyek folklórával foglalkozott, és főleg az érintett népréteget célozta (Bonyhád). De munkatársaink révén közvetlenül is vittünk előadást középiskolákba, népfőiskolákra, illetve továbbképzésekre és szakmai közösségekbe. Az első sorban a Levéltárral, Múzeummal, Könyvtárral és Főiskolával közös helytörténeti pályázat is érintette a középiskolások, illetve főiskolások körét.

Bár a tanulóifjúság iskolán kívüli tevékenységének segítségével az előzőek szerinti ismeretterjesztési formák domináltak, az ifjúság zenei nevelése sem szorult háttérbe. A már említett **Filharmónia Ifjúsági Hangversenysorozat** keretében tizenegy helyszínen 36 előadásra került sor, összességében közel 9.600 fő koncertlátogató fiatal részvételével, akik a közép- és általános iskolás korosztályból kerültek ki. A tárcával kötött megállapodás alapján intézményünk szervezte és bonyolította a diák-önkormányzati választásokat megyénk diákjai számára mind az öt kistérségben, majd felmenő rendszerben a megyein keresztül az országos összejevetelen való részvétel (Zánka) gondozásáig bezárólag.

A rendezvények és projektek egy részében az elmúlt évben is megvalósult a **regionális szintű együttműködés** somogyi és baranyai kollégáinkkal, számos pályázat benyújtásában, nyertes pályázatok esetén a megpályázott program lebonyolításában működünk együtt. Erősítette ezt a keretet, hogy a regionalizmus szerepet játszott a TIOK-, illetve a sportszolgáltatásban is. Az év során is sor került a teljes munkatársi gárdákkal való együttes szakmai konzultációra (Kaposvár).

Az új területi együttműködési és társulási formák között szakmai tevékenységünk szempontjából jóval nagyobb volt a jelentősége a **kistérségeknek**. 2007-ben ezekhez kötődött a pályázatírást segítő, valamint a szakmai elemző munkánk zöme is. Közreműködésünkkel az ötből három kistérségben kezdte meg a munkáját az úgy nevezett **Közkincs Kerekasztal** (Tamási, Szekszárd, Paks), amelynek fő célja a kistérségben működő közművelődési feladatellátó intézmények és szervezetek együttműködésének erősítése, a hálózatszerűség elősegítése, valamint a közösen hatékonyabban kivitelezhető ellátási formák fejlesztési koncepciójának kidolgozása. Mindhárom esetben szakmai programok tervezésével, információgyűjtési és -felhasználási tapasztalatokkal és javaslatokkal, konkrét szakmai tartalommal is részt vettünk a szervezetek felállításában. Ebben a körben is megkezdődött az időnkénti „kitelepülés” (Iregszemcse). A kistérségek számára **több elemzést, tanulmányt, koncepciót készítettünk**, amelyek részben vagy egészben a közművelődési és a kapcsolódó humán ellátási területeket érintették. Ennek során a Szekszárdi kistérség 26, a Paksi kistérség 14, valamint a Gyöngyösi (Hegyháti) mikrotérség 13 településén vizsgáltunk közvetlenül is. Ehhez kapcsolódóan számos falugyűlésen, testületi ülésen vettünk részt, adtunk szakmai válaszokat és magyarázatokat a felvetődő kérdésekre.

A **települési művelődésigazgatási tevékenységet** közművelődési rendelet megalkotásához nyújtott tanácsokkal (Tengelic), az etnikai **kisebbségi** munkát művelődési táborigazgatásba való hozzájárulással (Sárszentlőrinc) segítettük. A közművelődési információáramlás és tájékoztatás javítása érdekében létrehoztuk a **kilenc városban működő közművelődési szakmai kapcsolattartói hálózatot**. Külön egyeztetést tartottunk a városi közművelődési intézményvezetői körrel.

Megyei Kulturális Rendezvénynaptár 2009.

Határidő: december 20.

2007-től a naptár szakított az előző évek formájával, áttekinthetőbben, tematikusan olvashatók benne megyénk rendezvényei. A 2009. évi rendezvénynaptár megjelentetése esetére ezt a formát fent kívánjuk tartani.

Szezonális Kulturális Rendezvénynaptár

Határidő: értelemszerű

Megfelelő feltételek esetén az év során kísérletet teszünk arra, hogy esetleg egy-egy évszak, turisztikai szezon rendezvénynaptárát – az éves naptártól eltérő formában – külön is megjelentessük.

Intézeti honlap szerkesztése, frissítése

Határidő: folyamatos

Az aktualitás fontossága miatt a honlapot folyamatosan frissítjük. Párhuzamosan a honlap elnyeri új arculatát is. Megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy idegen nyelven is nyújtson információt.

TMÁMK Hírlevél megjelentetése

Határidő: június és július kivételével minden hó 20-a

Rövid közművelődési krónikával, a következő hónap rendezvényeiből tallózó rovattal, a TMÁMK saját rendezvényeinek és szolgáltatásainak részletes kínálatával, szakembereket, közösségeket, intézményeket bemutató résszel, pályázatok népszerűsítésével, illetve a TIOK-szolgáltatás és a diáksport-szolgáltatás külön híreivel 12 oldalon jelentetjük meg ezt a tájékoztató kiadványunkat.

Tolna Megyei Kulturális Kézikönyv 2008.

Határidő: augusztus 31.

Intézményünk 2002-ben elkészítette és kiadta a megye kulturális kézikönyvét. Ám az adatai folyamatosan módosultak, kiegészítésre szorultak. Ezért 2005-ben további kutatómunka eredményeként megjelentettük a kiegészített, bővített újabb kiadást. Az elmúlt három év ismét jelentős változásokat hozott, most ismét aktualizáljuk, frissítjük, gazdagítjuk a kötetet, amely 2008-ban kissé változó szerkesztési elvekkel ismét megjelenik.

Megyei statisztika begyűjtése, összegzése

Határidő: április 30.

Több település közömbös magatartása miatt megoldhatatlan a száz százalékos statisztikai lefedettség. Mivel a kulturális pályázatok benyújtásának feltétele a statisztikai adatszolgáltatás, reményeink szerint további pozitív előremozdulás várható e téren.

Folyamatos közművelődési igazgatási és módszertani segítségnyújtás kistérségi társulásoknak, helyi települési és kisebbségi önkormányzatoknak

Határidő: igény szerint folyamatos

Míg az előző években főleg pályázataik benyújtásához kértek, és kaptak segítséget a települések,

addig ma már több esetben az egész települést érintő innovációs tervek, illetve közművelődési alapdokumentumok kidolgozásába is bekapcsolódnak.

Kistérségi Közkincs Kerekasztalok munkájának segítése

Határidő: igény szerint folyamatos

Továbbra is közreműködünk a megalakult kistérségi Közkincs Kerekasztalok (Szekszárd, Paks, Tamási) munkacsoportjaival. Kísérletet teszünk ezek mintájára a két másik kistérség egy-egy mikrotérségében hasonló szervezet megalakítására.

Regionális együttműködés erősítése

Határidő: folyamatos

Folytatjuk 2001-ben megkezdett régiós kulturális törekvéseinket a régió társintézményeiben dolgozó baranyai és somogyi kollégákkal, szakmai egyeztető és összehangoló megbeszéléseken.

Pályázatfigyelés, közművelődési szereplők pályázati tevékenységének segítése

Határidő: folyamatos

Részt veszünk azon országos, regionális és megyei szakmai szervezetek, testületek munkájában, melyekkel együttműködve naprakész, aktuális információkkal láthatjuk el a településeket.

Közművelődési szakemberek képzése, továbbképzése

Határidő: igény szerint folyamatos

2008-ban középfokú és felsőfokú közművelődési szakember szakképzést nyújtó, államilag elfogadott oklevelet adó tanfolyamot indítunk főleg a kisebb településeken tevékenykedők számára.

Szakmai konferencia és találkozók szervezése

Határidő: értelemszerű

Változatlanul megszervezzük a megyei szakmai napot, melyre a közművelődési intézmények és csoportok vezetőit és szakembereit, községi vezetőket hívjuk. Szakági továbbképzéseket és tájékoztatókat rendezünk továbbá minden olyan egyedi szakterületen, amelynek szakemberei ezt megfelelő létszámban igénylik.

Felnőttképzési formák, tanfolyamok szervezése, népfőiskolák segítése

Határidő: igény szerint

Különösen az általunk alapított és akkreditált tanfolyami formákban (számítástechnika, grafológia, EU-ismeretek stb.) igények szerint folyamatosan szervezzük a tanfolyamokat. Egyedi előadások tájékoztatásával, illetve külön igény szerinti szervezési közreműködéssel segítjük a népfőiskolák működését.

Új Ifjú Tudor Tanulmányi Verseny szervezése

Határidő: április 30., illetve folyamatos

A 2007-ben 10. alkalommal megrendezésre került „Tolna Megye Ifjú Tudora” – szóbeliségre építő, tananyagon kívüli, tartalmilag részben kötetlen – tanulmányi verseny az elmúlt évek tapasztalatait fi-

gyelembe véve, az idei évben megújított, átalakított formában kerül meghirdetésre.

A Tolna Megyei Helytörténeti Pályázat

Határidő: október 31.

Immár hagyományosan kiírói vagyunk az aktuális helytörténeti pályázatnak, amelynek közreműködünk az elbírálási folyamatában, majd ünnepélyes díjkiosztó rendezvényén is.

Amatőr művészeti mozgalom segítése

Határidő: folyamatos

Kardinális feladatunk az amatőr művészeti mozgalmak térségi életének koordinálása és segítése. Ennek alapján a megye vers- és prózamondói, gyermekszínijátósai, kórusai, népdalénekesei és népzenei, táncosai is találkozási alkalmakhoz jutnak. A mozgásművészet, a képző- és iparművészet kiemelkedő egyéniségei és tehetségei is bemutatkozhatnak. Az egyes felmenő rendszerű minősítések során országos rangú szaktekintélyekből álló zsűriket biztosítunk.

Tolna Megyei Népművészeti Egyesület szakmai működésének segítése

Határidő: folyamatos

Az Egyesület céljainak megvalósításához és közösségi életéhez szakmai és technikai segítséget is biztosít intézményünk.

Az Országos Képző- és Iparművészeti Kiállításon Tolna megyei részvétel biztosítása

Határidő: értelemszerű

A szekszárdi Babits Mihály Művelődési Házzal és Művészetek Házával együttműködve megszervezzük, hogy Tolna megye amatőr képző- és iparművészei megfelelő szakmai zsűriztetést, valamint az arra épülő megyei kiállítást követően kiválasztás alapján minél nagyobb számban képviselhessék az országos bemutatkozás keretében megyénket.

Filharmonia Ifjúsági Hangversenysorozat

Határidő: március 30., majd folyamatos

Az ifjúságot szolgálja az a hangversenysorozat, melynek keretében legalább tizenkét helyszínen legalább 36 előadásra kerül sor. A bérletsorozatot a Dél-Dunántúli Filharmonia Koncertszervező Kht-val közösen szervezzük immár tizedik éve. Tervünk, hogy az idei évben a helyszínek listáját bővítve növeljük a hangversenyszámot és a hallgatóságot.

Cinege Madár Népdaléneklési Verseny

Határidő: május 30.

Hagyományosan meghirdetjük a Bogár István emlékére rendezett „Cinegemadár” népdaléneklési és népi hangszeres versenyt. A méltán nagyszerű verseny egyben válogatója országos népdaléneklési versenyeknek. A megyei és országos szaktekintélyekből álló zsűri szakmai tanácsai segítik az énekeseket, zenészeket.

Weöres Sándor Gyermekszínijátós Találkozó

Határidő: április 30.

Az általános iskolás korúak részére a Magyar Drámapedagógia Társasággal közösen a szekszárdi Garay János Általános és Művészeti Iskola szerve-

zésében segítjük az Országos Weöres Sándor Gyermekszínijátós Találkozó területi rendezvényét.

Liszt Ferenc Kórustalálkozó

Határidő: április 30.

Az előző évek hagyományait követve az idei évben is meghirdetjük a „Liszt Ferenc Kórustalálkozót” a megyében működő kórusok részére. A találkozó nem verseny, nem minősítő, inkább bemutatkozó jellegű. A rendezvényt hagyományos kórusbál zárja.

Műsorok és kiállítások tájoltatása

Határidő: igény és finanszírozási lehetőség szerint értelemszerű

A megyei műkedvelő művészek és művészeti csoportok arra érdemes műsoraikat és kiállításait az NKA-források és a megyei közművelődési támogatási rendszer igénybe vételével a megye minél több elmaradott kistélepülésén 2008 folyamán is tájoltatni kívánjuk.

Budavári Mesterségek Ünnepén való Tolna megyei részvétel

Határidő: augusztus 20.

A Tolna Megyei Népművészeti Egyesülettel való együttműködésünk eredményeképpen veszünk részt az országhatárokon is túlmutató rendezvényen.

Pécsi Folk Napok rendezvényein való Tolna megyei részvétel

Határidő: július 31.

Ennek keretében a Tolna Megyei Népművészeti Egyesület tagjai közül is elsősorban a kistélepüléseken élő alkotókat igyekszünk megmutatkozási lehetőséghez juttatni.

Megyenap

Határidő: szeptember 1.

Terveink szerint ekkor kerül megrendezésre a közművelődési szakmai nap és az ifjúsági hangversenysorozat nyitó hangversenye.

Duna Menti Folklorfesztivál

Határidő: július 31.

A szokásos „Falvak Napjai”-nak megszervezésével és bonyolításával részt veszünk a rendezésben.

Az Európa Kulturális Fővárosa projekt

Határidő: folyamatos

A Tolna Megyei Önkormányzat igényei és lehetőségei szerint csatlakozó formák koncepciójának kialakításában, a szükséges szakmai előkészületek bonyolításában, valamint az esetleges előzetes rendezvények szervezésében közreműködünk.

A Magyar Kultúra Napja

Határidő: január 22.

Tolna megye valamelyik együttműködő kisvárosában kívánunk tisztelni a Magyar Kultúra Napja és egyben a Magyarországi Reneszánsz Év megnyitása alkalmából is.

A Magyar Tudomány Ünnepe Tolna megyei sorozata

Határidő: november 30.

A tavalyi kezdeménynél is intenzívebben megszervezzük a magyar tudományt népszerűsítő előadás-, illetve konferenciasorozatot.

DIÁK-SPORT

Két-két ezüst és bronz a röplabda diákolimpiák országos elődöntőin

A közelmúlt hétvégéin zajlottak a röplabda diákolimpiák országos elődöntői az V-VI. korcsoportban (a középiskolai korosztály számára). Megyei bajnokaink hazai környezetben, a Tolna Megyei Diáksport Tanács által rendezett elődöntőkön mérköztek a helyezésekért.

A lányoknál a Bonyhádi Petőfi Sándor Gimnázium, a fiúknál a Csapó Dániel Mezőgazdasági Szakképző Iskola (Szekszárd) csapata egyaránt a harmadik helyen zárta a versengést.

Végeredmény (leány):

1. Szent István Gimnázium, Kalocsa
2. Táncsics Mihály Gimnázium, Kaposvár
3. **Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium**
4. Nagy László Gimnázium, Komló

Végeredmény (fiú):

1. Hild József Szakközépiskola, Dunaújváros
2. Noszlopy Gáspár Szakközépiskola, Komló
3. **Csapó Dániel Mezőgazdasági Szakképző Iskola, Szekszárd**
4. Nagy Lajos Gimnázium, Pécs

Örvendetes, hogy a megyei döntőn második helyezést elért csapataink is lehetőséget kaptak az országos elődöntőkön való indulásra. Ezt a lehetőséget remekül használták ki: a budapesti elődöntőn a paksi **Vak Botyán Gimnázium leány csapata**, míg a Kecskeméten rendezett országos elődöntőn a bonyhádi **Perczel Mór Közgazdasági Szakközépiskola fiú csapata** egyaránt ezüstérmes lett.

Országos diákolimpiai döntők Tolna megyében

A Magyar Diáksport Szövetség 2007-2008-as tanévhez kapcsolódó diákolimpiai versenynaptára két országos döntő esetében is Tolna megyét jelöli meg helyszíneként. A 2004-es és a 2006-os rendezés után 2008-ban harmadszor is Tolna megye kapta meg a középiskolai korosztályt érintő **amatőr kosárlabda diákolimpia országos döntőjének** rendezési jogát. Paks – mint a kosárlabda városa – remélhetőleg ismét remek házigazdája lesz a várhatóan 20 fiú és 20 leány csapatot felvonultató országos döntőnek **2008. március 29-30-án**.

Májusban ismét a vendégünk lesz az egész ország, hiszen **Szekszárdra** várjuk a középiskolai **leány labdarúgás** országos mezőnyét. A döntő ideje: **2008. május 24-25**.

Játékos sportverseny megyei döntő

Szekszárd, 2008. január 17.

Végeredmény:

1. 5. sz. Általános Iskola, Szekszárd 27 pont
2. Würtz Ádám Általános Iskola, Tamási 27 pont
3. Deák Ferenc Általános Iskola, Paks 16 pont
4. Kanizsai Dorottya Általános Iskola, Bátaszék 10 pont
(A holtverseny kötélhúzással dönt el.)

Teremlabdarúgás diákolimpia megyei döntő IV. korcsoport

Szekszárd, 2008. január 19.

Végeredmény:

1. Kanizsai Dorottya Általános Iskola, Bátaszék
2. Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium
3. 5. sz. Általános Iskola, Szekszárd
4. II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Paks
5. Würtz Ádám Általános Iskola, Tamási
6. József Attila Általános Iskola, Dombóvár

Úszás diákolimpia megyei döntő

I-II-III-IV. korcsoport „B”

Bonyhád, 2008. január 21.

Az általános iskolai korosztályok számára összesen 30 versenyszámban bonyolították az úszás diákolimpia megyei döntőit Bonyhádon. Az elnyert érmek száma szerint a megye 15 iskolája volt eredményes, közülük kettő nem a városokból került ki (Decs és Ócsény).

	Helyezés:	I.	II.	III.
Széchenyi Általános Iskola, Bonyhád		6	6	4
Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Dombóvár		6	5	1
Arany János Általános Iskola, Bonyhád		4	4	3
Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium		4	2	1
József Attila Általános Iskola, Dombóvár		4	1	1
Gyakorló Általános Iskola, Szekszárd		2	2	6
Belvárosi Általános Iskola, Dombóvár		2	0	1
Balogh Antal Katolikus Általános Iskola, Paks		1	1	1
Általános Iskola, Decs		1	0	1
Vörösmarty Általános Iskola, Bonyhád		0	5	3
Babits Általános Iskola, Szekszárd		0	2	2
Dienes Általános Iskola, Szekszárd		0	2	2
Garay Általános Iskola, Szekszárd		0	0	1
5. sz. Általános Iskola, Szekszárd		0	0	1
Általános Iskola, Ócsény		0	0	1

A versenyzők közül a legtöbb (3-3) aranyat *Szollár Csanád* (Szent Orsolya Rendi Gárdonyi Géza Általános Iskola, Dombóvár) és *Nász Imre* (Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium) szerezte, ők váltóban is sikeresek voltak a két egyéni számuk mellett. Két-két aranyérmes szerzett *Böröcsök Dóra* (József Attila Általános Iskola, Dombóvár), *Halmai Petra* (Belvárosi Általános Iskola, Dombóvár), *Szemcsuk Dorottya* (Széchenyi Általános Iskola, Bonyhád), valamint *Felső Richárd* (József Attila Általános Iskola, Dombóvár).

Aktuális pályázat! TIOP-1.1.1/07/1

A Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program 1. sz. prioritása az oktatási infrastruktúra fejlesztését támogatja. A prioritás egyik kiemelt célja az iskola-rendszerű oktatás informatikai fejlesztése, az ún. „Intelligens iskola” létrehozása. Az „Intelligens iskola” program nemcsak az informatikai készségek, hanem – a többi közismereti tárgyba beépülő IKT-támogatású pedagógiai módszertan által – a többi kulcskompetencia fejlesztéséhez szükséges infrastruktúrát is jelentős részben biztosítja. A fejlesztés így minden közoktatási intézmény (kivéve óvodák) számára egységes informatikai alapstruktúrát biztosít, mely **nélkülözhetetlen feltétele a kompetencia alapú oktatás elterjesztésének**, és hozzájárul a területi különbségek mérsékléséhez és egyenlítéséhez.

2007-2013 között az informatikai eszközök beszerzésére összesen 40,11 milliárd forint áll rendelkezésre. Jelen pályázat meghirdetésekor a rendelkezésre álló keretösszeg 24,2 milliárd forint. További 15,91 milliárd forint várhatóan 2009-ben kerül meghirdetésre, igazodva a TÁMOP és ROP kapcsolódó közoktatás-fejlesztési pályázataihoz.

A pályázók körébe tartoznak: A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. szerint nappali szakrendszerű nevelési-oktatási intézmények fenntartói – többek között települési, megyei önkormányzatok – beleértve a helyi önkormányzatok intézményi társulásait is.

A pályázat tartalma: informatikai infrastruktúra eszközcsomagok (iskolai munkaállomás csomag; tantermi csomag; szavazó csomag; alkalmazási szerver csomag) beszerzése. (Egyes eszközök önálló beszerzése nem támogatott.)

A pályázó adminisztrációs terheinek csökkentése érdekében a beszerezhető eszközök számát illető pályázati jogosultság megállapítására **az NFÜ egy különálló kalkulátort készített, amely elérhető a www.nfu.hu címen. A pályázattal elnyerhető támogatás mértékét a kalkulátor összesítő adata határozza meg.**

Az NFÜ honlapon folyamatosan követni lehet a TIOP 1.1.1 „Intelligens iskola” programmal és a pályázattal kapcsolatos információkat.

A pályázat benyújtásának határideje: 2008. február 1-től 2008. március 31-ig folyamatosan.

A pályázat kiírása és a hozzá kapcsolódó teljes dokumentáció is a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján található: www.nfu.hu / Pályázatok / Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program elérési úton.

PISA vizsgálat 2006 – nem romlott a magyar diákok teljesítménye

Világszerte 2007. december 4-én hozták nyilvánosságra a legutóbbi, 2006-os PISA-vizsgálat részletes eredményeit. A magyar diákok teljesítménye a három évvel ezelőtti vizsgálathoz képest gyakorlatilag nem változott. Az eredmények nem romlottak, de nem is javultak - hangzott el a *szaktárca* sajtótájékoztatóján. A hibahatáron belüli értékek miatt konkrét helyezést nem, csak bizonyos intervallumokat állapított meg az *OECD*.

A természettudományi területen a *magyar diákok* a tagállamok közül a 13-17. helyet, míg szövegértésben a 17-22. helyet érték el. *Matematikából* a 18-23. helyre volt elég a teljesítményük.

Arató Gergely, a szaktárca államtitkára szerint az eredményekben két probléma mutatkozik meg: a diákok magas szintű ismereteik ellenére nehezen dolgozzák fel, illetve hasznosítják az új információkat, sőt a feladatok megértésével, illetve a *problémamegoldással* is gondok vannak. Ráadásul hatalmas különbségek tapasztalhatóak a diákok között, ami nagyrészt szociális háttérüknek tudható be. Az alapkészségek elmélyítése, illetve a társadalmi különbségek csökkentése érdekében a *szaktárca* már megtette az első lépéseket.

A kompetencia alapú képzés, illetve a tanulás népszerűsítése azonban olyan távlati cél, amelynek csak 10-15 év múlva lesznek érezhető hatásai - mondta az államtitkár.

A tesztet három évente végzik el a 15 évesek körében, több mint ötven országban. Magyarországon csaknem 200 iskolából vettek részt diákok - mondta el **Balácsi Ildikó**, az *Oktatási Hivatal* osztályvezetője.

HEFOP 3.1.3. intézmények mentorálása

2008 januárjában, a HEFOP 3.1.3 projektek zárásának finisében a *Pannon Kaptár TIOK* mentorai a szekszárdi Csapó Dániel Középsiskolában és a Berezéj Általános Iskolában láttak el mentori feladatokat összességében 54 órában. A mentorálások többségét a *bonyhádi Széchenyi Általános és Alapfokú Művészetoktatási Iskolában dolgozó pedagógusok* teljesítették.

SZAKRÁLIS SZOBROK A VÖLGYSÉGBEN

Szent Donát szobra Závodon

A szenteket ábrázoló kültéri szobrokat nagyrészt a XVIII. században állították a települések határában, központjában vagy a szentek védelmi szerepéhez kapcsolódó helyeken. A megszentelt szobrok így „kiléphettek” a templom falai közül, hogy természeti környezetben is otthonosan létezzenek. Egyrészt ősi vallási szokás továbbéléséről van szó. A kereszténység előtti időkben a megszentelt helyek, vagyis az istenekkel való kapcsolatfelvétel helyei az erre a célra kiválasztott *fák, vizek, kövek, források és dombok* voltak. A kültéri, szenteket ábrázoló szobrok állításának szokása Magyarországon a katolikus egyház által ösztönzött, a település lakói vagy kegyurai által anyagilag támogatott cselekedet volt. Célja a keresztény megszentelt hely kiterjesztése, a templom terének „növelése” és ilyenformán annak *újra természetivé alakítása* volt. Az sem véletlen, hogy e szobrok a népi barokk stílusjegyeit őrző alkotások, hiszen a barokk a katolikus egyház ellenreformációs mozgalomának kanonizált építészeti-képzőművészeti formanyelvévé vált. A szakrális szobrok felállítását a helyi lakosság fő tevékenységét, mindennapi életformáját és vallásos hagyományait. Minél vallásosabb az ember, viselkedésmódjában és cselekedeteiben annál több mintát követhet. Az új szobrok létesítésében semmiféle erőltetettséget nem feltételezhetünk, hiszen a katolikus vallásban elfogadott szentek – végső soron természetfölötti erők – *védelmi szerepének tisztelete* sokkal régebbre nyúlik vissza, mint maga a keresztény vallás, csak rá kellett lépni az évszázadokon át ismert rituális ösvényre. Szép példája e vallástörténeti ténynek a XVIII. században Závodon is ismert Szent Donátot övező legenda.

Szent Donát szobrát 1751-ben állították a závodi közösség adományaiból. Felállításához Donatus Wolhoffer is hozzájárult, aki ágostonrendi szerzetes-plébánosként Závodon teljesített szolgálatot. Az időjárás viszontagságai elleni oltalom jegyében, először a szőlőhegyre vezető út mentén állították fel. Donát vértanú a szőlőskertek és szőlősgazdák védőszentje. Donáthoz különösen a jégeső és a villámcsapás távoltartásáért imádkoztak. Ezért a Donát-szobrok ismertetőjegye a villám vagy a törött kehely. Az ehhez kapcsolódó legenda szerint, amikor a szent ereklyéit a bortermő Rajna-vidékére hozták Rómából, a kísérő papba belevágott a villám, ám annak haja szála sem görbült. A pogány germán mitológiában a vihar istenét *Donarnak, Thornak* hívták. Napját mindmáig *Donnerstag*-nak nevezik a német nyelvben. A Donát név tehát a germán viharisten nevét is őrzi. A závodi Donát-szobor állításánál sem elhanyagolható tény, hogy a török uralom alatt elnéptelenedett faluba az 1700-as évek elején Fulda környékéről németajkú bevándorlók érkeztek, akik szorgalmas munkával szőlőtelepítésbe kezdtek. Majd gondoskodni kívántak szőlőskertjeik védelméről is, és a már korábban Németföldön megismert vallási hagyomány útján választották ki a szőlősgazdák védőszentjét e feladatra. Olyan jelet hagytak, amelyet ma is érdemes értelmezni, és amelyet a závodiak később sem hagytak pusztulásnak indulni. A homokkőből készült szobor az 1996-ban történt restaurálását követően a templom melletti Milleniumi Emlékparkban kapta mai helyét.

Szent Notburga és a cselédlányok

Szent Notburga is hozott szent, azaz a Németföldről érkező betelepülőkkel együtt érkezett kultusza a XVIII. századi Magyarországra. Kezében sarlóval ábrázolták, ez a mezőn végzett munkát jelezte. Tisztelete különösen a cselédlányok, mezei munkásnők körében volt jellemző. Szobra Magyarországon viszonylag ritka. Dél-Dunántúlon Závodon látható a szép állapotban megmaradt egyházi szobrok egyikeként. *Notburga* tiroli szolgálólány volt (†1313), akit fáradhatatlan munkakedvéért, hűségéért, embertársainak szeretetéért és mélységes jámborságáért Tirol népe évszázadokon át szentként tisztelt. Hivatalosan az Egyház is oltárra emelte 1862-ben. A legenda szerint Notburga egy gazdánál aratott, de az egyeségnél kikötötte, hogy esti harangzó után nem dolgozik tovább, mert akkor nem lesz az imádságra kellő ideje. Egy alkalommal azonban a gazda mégsem engedte el. Erre Notburga tanúságtételül sarlóját emelte föl, amely lebegve maradt a levegőben. Notburgát hazánkban – tudomásunk szerint – csak a somogyi *Bószénfa* választotta egyházának (1782, új templom: 1902) védőszentjéül, ám helyi kultusza ott már teljesen elenyészett. Ezért is kiemelendő Závod értékőrző figyelme, hiszen e szobrokat nemcsak helyreállította, hanem méltó környezetbe helyezte el őket.

(Szentkirályi Krisztina)